

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของศาสนาคริสต์และอิสลาม

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเพณีและวัฒนธรรมศาสนาคริสต์

พิธีรับศีลมหาสนิท

ศีลมหาสนิท คือ พิธีกรรมของชาวคริสต์ เพื่อร่วมสนิทกับพระเยซู โดยการรับประทาน ขนมปัง (สัญลักษณ์แทนพระกายของพระองค์) และ เหล้าองุ่น (สัญลักษณ์แทนพระโลหิต) การประกอบพิธีศีลมหาสนิท เพื่อให้ชาวคริสต์ระลึกถึงคุณของพระเจ้า เพื่อการประกาศยอมรับว่าพระเจ้าได้สถิตอยู่ในกายตน เพื่อแนบแน่นเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ และเพื่ออยู่ร่วมกันด้วยความรักในประชาคมเดียวกัน

เทศกาลคริสต์มาส

วันคริสต์มาส หรือ วันสมโภชพระคริสตสมภพ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองการประสูติของพระเยซู นับเป็นวันหยุดทางศาสนา มีวัฒนธรรมของประชากรหลายพันล้านคนทั่วโลกนิยมจัดการเฉลิมฉลองในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ซึ่งในวันดังกล่าวจะเน้นพิธีกรรมของคริสต์ศาสนิกชนเป็นสำคัญ วันคริสต์มาส เป็นวันปิดเทศกาลเตรียมการรับเสด็จ และวันเริ่มต้นเทศกาลพระคริสตสมภพ ทั้งสิ้น ๑๒ วัน อีกทั้ง วันคริสต์มาสก็เป็นวันหยุดราชการในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก รวมถึงมีผู้ที่ไม่ใช่คริสต์ศาสนิกชนก็หันมาเฉลิมฉลองกันมากขึ้น

พิธีรับศีลมหาสนิท

เทศกาลคริสต์มาส

ประเพณีและวัฒนธรรมศาสนาอิสลาม

งานเมาลิด

คำว่าเมาลิดเป็นภาษาอาหรับ แปลว่าวันประสูติของท่านนาบี มุฮัมมัด เป็นวันแห่งการเฉลิมฉลองคล้ายวันเกิดของท่านศาสดามุฮัมมัด ในวันดังกล่าว ชาวมุสลิมจะได้จัดงานถวายความรำลึกถึงท่านศาสดามุฮัมมัด ในพิธีจะมีการนำประวัติของท่านศาสดามากล่าวถึงเป็นโฆหารสุดดี มีทั้งการกล่าวด้วยร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งจะใช้นั่งสือ อัล-บร-ซันญี ในการอ่าน วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณท่านศาสดาผู้มีพระคุณและแสดงความกตเวทิตาคุณ และเป็นประหนึ่ง เพื่อสอนให้เยาวชนได้รู้จักบุคคลสำคัญทางศาสนา นอกจากนี้ยังมีการอ่านคัมภีร์อัล-กุรอาน การอ่านดุอาขอพรจากองค์อัลเลาะห์ เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วก็จะมีการทำบุญเลี้ยงกันที่มัสยิดหรือที่บ้าน

การถือศีลอด

การถือศีลอดตามความหมายทางศาสนาของอิสลาม คือการงดเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพ และการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงดวงอาทิตย์ตกตลอดทั้งเดือนเราะมะฎอนของทุกปีการถือศีลอดในเดือนรอมฎอนนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถือศีลอดได้สัมผัสและรับรู้ถึงความทุกข์ยากลำบาก ได้เรียนรู้ถึงอุปสรรคต่าง ๆ ของการดำเนินชีวิต และเมื่อได้สัมผัส ได้รับรู้ถึงความทุกข์ยากแล้ว การถือศีลอดจึงส่งผลสืบเนื่องให้ผู้ถือศีลนั้นรู้จักอดกลั้นอดทนต่อความทุกข์ยากต่าง ๆ ด้วยความพากเพียรและสติปัญญา กล่าวคือ ฝึกฝนจิตใจของชาวมุสลิมทุกคนให้เป็นผู้มีสติ หนักแน่น มีจิตใจอดทนอดกลั้นทั้งต่อความหิวโหย

งานเมาลิด

การถือศีลอด

การละหมาด

เป็นการปฏิบัติศาสนกิจอย่างหนึ่งในศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ มุสลิม ทุกคนจะต้องละหมาด วันละ ๕ เวลา เรียกว่า ละหมาดฟัรฎู ละหมาด หมายถึง การขอพร ความหมายทางศาสนาหมายถึง การกล่าวและการกระทำ ซึ่งเริ่มต้นด้วยตักบีร์ และ จบลงด้วย สละม การละหมาดเป็นการสร้างเอกภาพอย่างหนึ่งของมุสลิม เมื่อละหมาดมุสลิมทั่วโลก หันหน้าไปทางกิบละฮ์ เพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ การละหมาด ฝึกฝนให้เป็นคนตรงต่อเวลา มีความอดทน และขัดเกลาจิตใจ ให้บริสุทธิ์ ผ่องแผ้ว ไม่ประพฤตสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางชั่วร้าย

ฮารีรายอ

เป็นภาษามลายูปัตตานี ส่วนในภาษามลายูกลาง แปลว่า วันใหญ่ หรือ วันอีด เป็นวันเฉลิมฉลองเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของชาวมุสลิม โดยก่อนวันงาน ชาวมุสลิมจะออกมาจับจ่ายซื้อของ เสื้อผ้า และหมวกกะปิเยาะ เพื่อเตรียมต้อนรับเทศกาลฮารีรายอ กันอย่างคึกคัก และในวันดังกล่าวชาวมุสลิมจะไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อน บ้าน เพื่ออภัยต่อกันในสิ่งที่ผ่านมา มีการแสดงออกด้วยการสวมกอด การจูบมือ การหอมแก้มทั้งสองของพ่อแม่ เป็นการแสดงความรัก ลูกหลานที่อยู่ต่างภูมิภาคต่างกลับ บ้าน เมื่อมาขออภัยและอำนวยพรให้พ่อแม่ ทุกครัวเรือนจะมีความอบอุ่นไปด้วยบรรดาลูก ๆ หลาน ๆ กลับบ้านโดยพร้อมเพรียงกัน

ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นเกี่ยวกับศาสนา

๑. สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ เพราะหลักคำสอนและแนวคิดของบรรพบุรุษมีความเฉียบแหลมและสามารถใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย
๒. เพื่อให้เราเป็นคนไทยที่ทำหน้าที่ความเป็นไทยได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่องอะไรที่เป็นประโยชน์ของประเทศชาติก็ควรร่วมด้วยช่วยกัน
๓. เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับประเพณีไทยในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง
๔. สามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจและข้อมูลและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับประเพณีไปเผยแพร่ต่อ